

Arbetsdokument Gymnasiet Presentation Stadsomvandlingen

Bild 1

(Vid klickning så kommer Kiruna Kommuns Vision fram som antogs av Kommunfullmäktige 2013-05-27)

Kiruna Kommun vill att visionen ska tolkas så här:

I Kiruna är människor viktiga. Vi är beroende av att människor vill leva, bo och arbeta här. Det finns företag som erbjuder spännande arbetsuppgifter inom bl a turism, rymd och gruvnäring. I Kiruna vill vi vara världsledande genom hög kvalitet. Vi vill att medborgare ska ha ett gott och tryggt liv. Det finns många kulturer som berikar oss – alla är lika mycket värda. Vi har plats för nytänkande och utveckling i så väl gamla som nya näringar. Tillsammans gör vi Kiruna till en bra kommun att leva i.

Bild 2

År 2004 fick Kiruna kommun ett brev från LKAB som handlade om att gruvan kommer att påverka Kiruna i framtiden i och med att man bryter malm under marken som ni ser enligt bilden. 2004 räknas därmed som året då stadsomvandlingen började.

Malmen i gruvan tas fram genom något som heter skivrasbrytning. Det innebär att man skapar hålrum i malmkroppen genom borrning och sprängning. När malmen sedan tas ut rasar berg ner och fyller hålrummet. Det är anledningen till varför delar av Kiruna måste flytta, eftersom det skapar sprickor och så småningom gropar på markytan.

Bild 3

Den nya stadskärnan placeras i öster cirka 3 km från den nuvarande. 6000 personer i stadskärnan måste flytta vilket innebär hela 33 % av centrala Kirunas befolkning. Alla kommuninvånare berörs på något sätt av stadsomvandlingen eftersom många viktiga samhällsfunktioner finns i området. I området som berörs av den senaste huvudnivån finns 3200 bostäder. 750 hotellbäddar, hela stadskärnans kommersiella centrum, flertalet större institutioner – bland annat stadshuset, gymnasieskolan, en grundskola, sjukhuset, biblioteket, kyrkan och badhuset – samt cirka 1000 arbetsplatser.

Att bygga i områden som idag är obebyggda kräver omfattande utredningar för att ta reda på hur det påverkar olika intressen. Det finns flera riksintressen i Kiruna stad. Riksintresse för kulturmiljö, rennäring, turism, kommunikation och mineral. Vid all stadsplanering ska samtliga riksintressen beaktas.

Bild 4

Vissa byggnader i Kiruna kommer att måsta flytta i och med stadsomvandlingen.

Frågor att ställa:

Vet ni några av husen som har flyttats/rivits?

Byggnaderna är bland annat Kiruna Kyrka med klockstapeln, Länsmansbostaden, Kiruna stadshus och ett gammalt bostadshus av modell som kallas Bläckhorn.

Bild 5

Det gröna huset är ett av bläckhornen "B5:an", som har flyttats till sin nya adress

Luossavaara. Huset som har namnet B5 (det var LKAB:s femte byggnad som byggdes), stod klart sommaren 1899. Huset var den äldsta bostaden inom Bolagsområdet.

Den gula byggnaden är ett utav husen som kallas för Gula raden och nu står på en ny plats vid Kirunas nya stadskärna.

Bild 6

Hjalmar Lundbohmsgården byggdes år 1895. Det var LKAB:s disponent Hjalmar Lundbohm som bodde där fram tills hans pensionering år 1920. Hjalmar Lundbohm räknas som Kirunas grundare. Hjalmar Lundbohmsgården är ett levande museum och är en av de äldsta och vackraste byggnaderna i Kiruna. Hjalmar Lundbohmsgården har flyttat till nya platsen på Luossavaara.

Bild 7

Klocktornet som har stått på Kiruna stadshus flyttades och står nu på torget bredvid Kristallen. Klocktornet är 26 meter högt, har 23 klockor och väger totalt 8.2 ton och den kan dessutom spela flera olika melodier.

Bild 8

Kiruna kyrka som började byggas 1909 stod klart år 1912. Kyrkan kommer att flyttas från sin nuvarande plats och placeras intill kyrkogården som ligger mellan Kurravaaravägen och Kirunas nya stadskärna. Flytten beräknas ske omkring 2025-2026.

Bild 9

Stadsomvandlingen påverkar många kirunabor men ingen ska behöva ha gruvan som närmsta granne. Därför skapar Kiruna Kommun och LKAB Gruvstadsparken, ett område som ska vara mellan där man bor och gruvan.

Områden som ligger närmast gruvan och som på grund av deformationer behöver avvecklas, omvandlas till Gruvstadspark. Gruvstadsparken är unik eftersom den kommer att förflyttas i etapper så länge gruvbrytningen pågår. Parken rör sig alltså mot staden i takt med deformationerna - men ligger alltid steget före.

I Gruvstadsparken kan man leka, grilla, träna och hälsa på bland annat fåren, kaninerna och hönsen på sommaren. På vintern kan man åka skridskor på isbanan.

Bild 10

Kirunas stadskärna sommartid. Just nu byggs det för fullt i kvarteren kring det nya stadshuset. Den nya stadskärnan kommer att bestå av bland annat torg, stadspark, kontor, bostäder, skolor, simhall, kulturhus, hotell och butiker. År 2018 stod stadshuset Kristallen klart. Till vänster om det nya stadshuset ses kvarter 1 och till höger skimtar det nya kulturhuset. Till höger om kulturhuset pågår Skanskas bygge av nytt hotell.

Bild 11

Malmvägen i Kirunas nya centrum hösten 2020. På bilden ses kvarter 1 till vänster. Rakt fram syns det nya hotellet som Skanska bygger och längre fram skimtar bygget av kvarter 7-9.

Bild 12

Illustration av Kirunas nya stadskärna med nya stadshuset Kristallen och Klocktornet bredvid

sommartid.

Bild 13

Kirunas nya stadskärna vintertid.

Fråga att ställa:

Vad tycker ni ska finnas i nya stadskärnan?

Bild 14, 15, 16

Kirunas nya torg. Torget är Kirunas mest centrala plats och den plats där besökare och boende kommer att röra sig dagligen.

Fråga att ställa:

Vad tycker ni ska finnas på torget?

Bild 17

Kirunas nya handelsgata vintertid. En gågata med tät och ombonad miljö. Den framtida stadskärnans ska vara tät och innehålla olika verksamheter som handel, arbetsplatser, kultur, hotell, restauranger och caféer som lever sida vid sida. Ovanpå butikerna i bottenplanet ska bostäder byggas och kontor för att bidra till stadslivet.

Bild 18

Kirunas nya handelsgata sommartid

Fråga att ställa:

Vilka butiker vill ni se i nya Kiruna?

Bild 19

Kirunas stadspark. Den nya stadsparken blir en del av Kirunas identitet. Den kommer att kantas av bebyggelse på båda sidor och kopplar samman den gamla och nya staden. Bilden är ett förslag på hur stadsparken kan tänkas se ut.

Parken har tre budord:

1. Inspiration och element från Kirunas rika kulturella identitet omgiven av natur och historia.
2. Parken ska växa i takt med staden och fungera under årets alla dagar.
3. Ett grönt vardagsrum och locka andra besökare än bara Kirunabor, ett Kirunas Central Park!

Fråga att ställa:

Vad bör finnas i stadsparken?

Bild 20

Ett av de nya kvarteren i Kiruna, sommartid.

Bild 21

Ett av de nya kvarteren i Kiruna, vintertid.

Bild 22

Egna reflektioner tillsammans.

